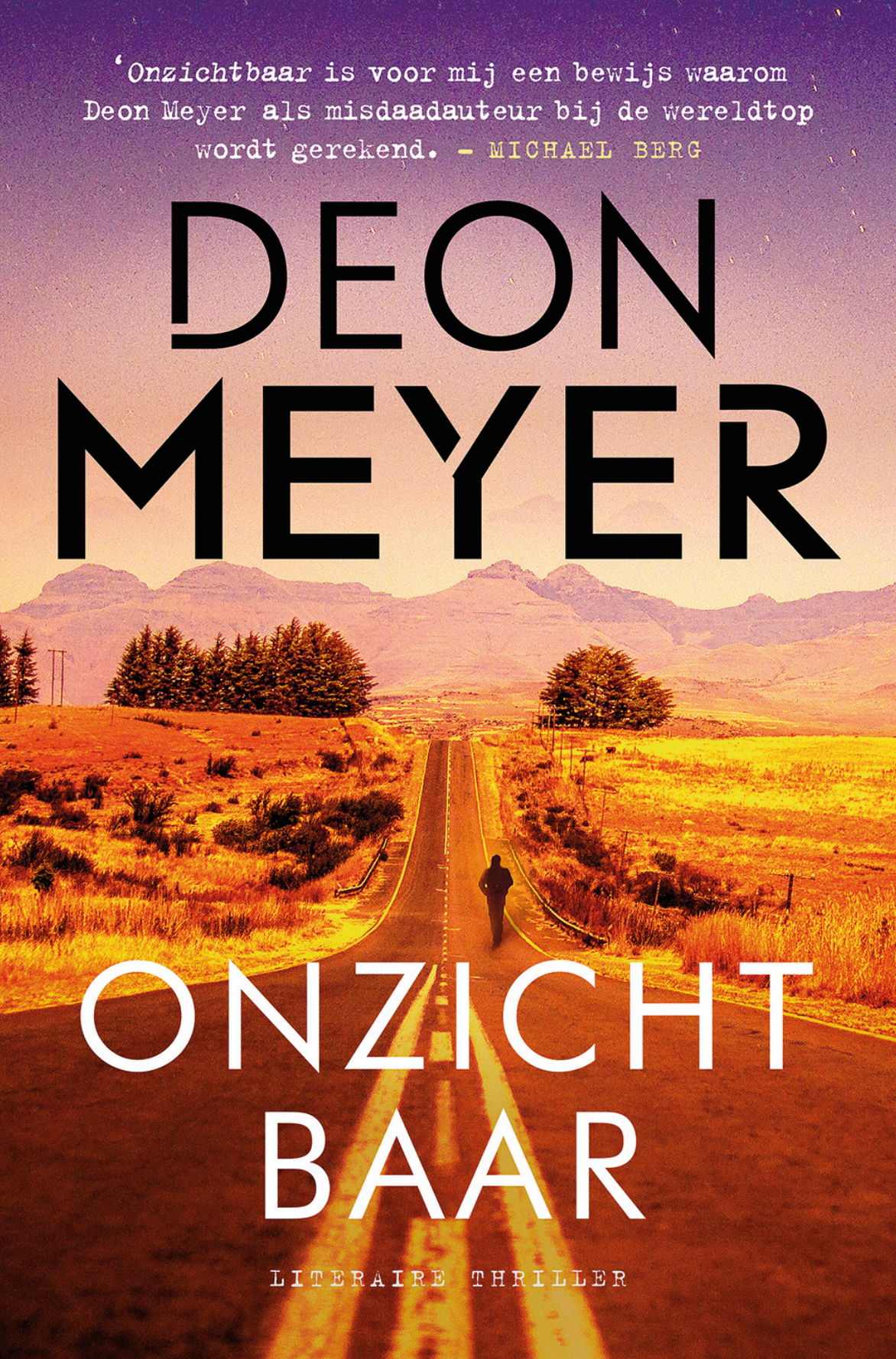

'Onzichtbaar is voor mij een bewijs waarom
Deon Meyer als misdaadauteur bij de wereldtop
wordt gerekend. — MICHAEL BERG

DEON MEYER

A person is walking away from the viewer down a long, straight, paved road that stretches into the distance. The road is flanked by dry, yellowish-brown grass and some scattered trees. In the background, there are large, rugged mountains under a clear sky. The overall color palette is warm, dominated by yellows, oranges, and browns, suggesting a sunset or sunrise setting.

ONZICHT BAAR

LITERAIRE THRILLER

Over het boek

Emma le Roux is vastbesloten haar vermiste broer te vinden, die al twintig jaar geleden zou zijn gestorven. Le Roux is ervan overtuigd dat ze hem enkele dagen daarvoor op het nieuws heeft gezien, als verdachte van de moord op een medicijnman en vier stropers. Wanneer ze echter hierover vragen begint te stellen, blijkt dat niet iedereen daar even blij mee zijn. Al gauw ziet ze zich genoodzaakt om de hulp in te roepen van een bodyguard: Lemmer.

Lemmer is een man om wie de meeste mensen met een grote boog heen lopen. Iemand die voor niemand opzij gaat en die altijd zijn zin krijgt. Samen met Le Roux gaat hij op zoek naar aanwijzingen in Lowveld. Wanneer ze worden aangevallen en bijna vermoord, besluit Lemmer om de rollen om te draaien. Hij opent de jacht op degene die het om hun levens heeft voorzien. Tegen beter weten in, want hun vijand is zeer machtig...

Over de auteur

Deon Meyer is de bestsellerauteur van tien misdaadthrillers die zich in Zuid-Afrika afspelen. Voor hij zich fulltime aan het schrijven wijdde, werkte hij onder meer als verslaggever, persvoorlichter, creative director en internetstrategist. Zijn boeken hebben vele internationale prijzen ontvangen en zijn in 25 talen vertaald. *13 uur* werd in 2012 door *VN's Detective & Thrillergids* uitgeroepen tot 'thriller van het jaar'.

Van dezelfde auteur

Duivelspiek
Feniks
13 uur
Onzichtbaar
7 dagen
Spoor
Orion
Cobra
Proteus
Icarus

De spanningsnieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van alle nieuwe spannende boeken van A.W. Bruna Uitgevers, dé thrilleruitgever van Nederland? Geeft u zich dan op voor onze spanningsnieuwsbrief via onze website www.awbruna.nl

Colofon

Oorspronkelijke titel

Onsigbaar

© Deon Meyer 2007

First published in South Africa in Afrikaans by Human & Rousseau as *Onsigbaar*.

First published in Great Britain in English by Hodder & Stoughton in 2009 as *Blood Safari*.

Kaart Zuid-Afrika

Nico Richter

Omslagbeeld

© Kaue Fonseca/Unsplash

Omslagontwerp

Buro Blikgoed

© 2021 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam en Martine Vosmaer en Karina van Santen

ISBN paperback 978 94 005 0002 0

ISBN e-book 978 90 449 6531 5

NUR 305

DEON MEYER

ONZICHTBAAR

Vertaald uit het Afrikaans door
Martine Vosmaer en Karina van Santen

A.W. Bruna Fictie

1

Op dinsdag 25 december, even na twaalf uur 's middags, zwaai ik langzaam en ritmisch de zware voorhamer. De muur is dik en hard. Hij breekt onwillig in flinters cement en steen die met elke doffe klap als granaatscherven over de houten vloer schieten. Ik voel het zweet in lange strepen door het stof over mijn gezicht en bovenlijf lopen; het is een oven hierbinnen, ondanks de open ramen.

Tussen de klappen van de hamer door hoor ik de telefoon. Ik heb geen zin om de regelmaat te doorbreken – het is een machine die in deze hitte maar traag weer op gang zal komen. Ik zet de lange steel langzaam neer en loop op mijn blote voeten over de scherpe brokstukken naar de woonkamer. Op het schermpje van de telefoon staat JEANETTE. Ik veeg mijn vuile handen af aan mijn korte broek en neem op.

'Jis.'

'Gelukkig kerstfeest.' De rauwe stem van Jeanette Louw, als altijd geladen met onverklaarbare ironie.

'Dank je. Jij ook.'

'Zeker lekker warm daar.'

'Achtendertig graden buiten.'

's Winters zegt ze: 'Zeker lekker koud daar.' Haar onverhulde verwijt over de keuze van mijn thuishaven. 'Loxton,' zegt ze nu, alsof het een faux pas is. 'Dan moet je maar zweten. Wat doen jullie met Kerstmis in die contreien?'

'De muur tussen de keuken en de badkamer afbreken.'

'De keuken en de badkamer?'

'Zo bouwden ze vroeger.'

'En zo vier jij Kerstmis? Een oude plattelandstraditie?' Haar lach is een harde blaf: 'Ha.'

Ik weet dat ze niet belt omdat het Kerstmis is. 'Je hebt werk voor me.'

'Dat klopt.'

‘Toerist?’

‘Nee. Een vrouw uit de Kaap. Zegt dat ze gisteren is overvallen. Ze wil je een paar weken inhuren, de aanbataling is al gedaan.’

Ik denk aan het geld dat ik nodig heb. ‘O.’

‘Ze zit in Hermanus. Ik sms je het adres en haar mobiele nummer. Ik zal zeggen dat je onderweg bent. Bel me als er problemen zijn.’

Ik ontmoet Emma le Roux in een strandhuis dat uitkijkt over de Oude Haven van Hermanus. Het is een indrukwekkende villa: een nep-Toscaanse rijkeluisspeelplaats van drie verdiepingen, met een overdadig bewerkte houten voordeur en een metalen klopper in de vorm van een leeuwenkop.

Om kwart voor zeven ’s avonds op eerste kerstdag doet een jonge man met lange krullen en een metalen brillette de deur open. Hij zegt dat hij Henk heet en dat ze me verwachten. Hij is duidelijk nieuwsgierig, maar weet dat te onderdrukken. Dan vraagt hij of ik in de woonkamer wil wachten terwijl hij ‘juffrouw Le Roux’ gaat roepen. Een formele man. Er klinken geluiden dieper in het huis – klassieke muziek, pratende mensen. Etensgeuren.

Hij verdwijnt. Ik ga niet zitten. Na zes uur in de Isuzu door de Karoo te hebben gereden, sta ik liever. In de kamer staat een kerstboom, een grote kunstboom met plastic dennennaalden en nepsneeuw. Kleurige lichtjes flitsen aan en uit. Bovenin een engel met lang blond haar, de vleugels wijd gespreid als een roofvogel. De gordijnen voor de grote ramen erachter zijn open. Buiten ligt de baai, kalm en stil, mooi in het late licht.

‘Meneer Lemmer?’

Ik draai me om.

Ze is klein en tenger. Haar zwarte haar is heel kort geknipt, bijna als bij een man. Haar ogen zijn groot en donker, haar oorschelpen lopen een beetje spits toe aan de bovenkant. Ze lijkt een elfje uit een kinderboek. Even taxeert ze me, de onwillekeurige blik over mijn lichaam om me te vergelijken met haar verwachting.

Ze weet haar teleurstelling goed te verbergen. Meestal verwachten ze iemand die groter is, indrukwekkender – geen doorsnee lengte en uiterlijk.

Ze loopt naar me toe en steekt haar hand uit. ‘Emma le Roux.’ Haar hand is warm.

‘Hallo.’

‘Ga zitten,’ gebaart ze naar de meubels in de kamer. ‘Kan ik u iets te drinken aanbieden?’ Haar stem heeft een eigenaardige diepte, alsof hij bij een grotere vrouw hoort.

‘Nee, dank u.’

Ik ga zitten. Haar kleine lichaam beweegt soepel, alsof ze er volledig in op haar gemak is. Ze gaat tegenover me zitten en trekt haar benen onder zich, ze is hier thuis. Ik vraag me af of dit haar huis is, waar het geld vandaan komt.

‘Ik...’ Ze maakt een handgebaar. ‘Dit is de eerste keer dat ik een lijfwacht heb.’

Ik weet niet precies wat ik daarop moet zeggen. De lichtjes van de kerstboom flikkeren met eentonige regelmaat hun kleuren over haar heen.

‘Misschien kunt u me uitleggen hoe het werkt,’ zegt Emma le Roux zonder enige verlegenheid. ‘In de praktijk, bedoel ik.’

Ik wil tegen haar zeggen dat je hoort te weten hoe het werkt voordat je zo’n dienst bestelt. Er is geen handleiding voor.

‘Het is vrij eenvoudig. Als ik u moet beschermen is het handig als ik weet wat u elke dag doet.’

‘Natuurlijk.’

‘En de aard van het risico.’

Ze knikt. ‘Het... ik weet niet precies wat het risico is. Er zijn een paar vreemde dingen gebeurd... En Carel heeft me overtuigd... U zult hem straks ontmoeten, hij heeft al eens van jullie diensten gebruikgemaakt. Ik... er was een overval, gisterochtend.’

‘Op u?’

‘Ja. Nou ja, min of meer... Ze hebben de deur van mijn huis opengebroken en zijn binnengekomen.’

‘Ze?’

‘Drie mannen.’

‘Waren ze gewapend?’

‘Nee. Ja. Ze... het gebeurde heel snel... ik... ik heb ze nauwelijks gezien.’

Ik onderdruk de neiging om mijn wenkbrauwen op te trekken.

‘Dat klinkt zeker... vreemd?’ vraagt ze.

Ik zeg niets.

‘Het was... eigenaardig, meneer Lemmer. Bijna onwezenlijk.’

Ik knik bemoedigend.

Ze kijkt me een tijdje strak aan en leunt dan opzij om een lamp naast zich aan te knippen.

‘Ik heb een huis in Oranjezicht...’

‘U woont hier dus niet permanent?’

‘Nee... dit is van Carel. Ik logeer hier. Voor de kerstdagen.’

‘Ik snap het.’

‘Gisterochtend... Ik wilde eerst nog wat werk afmaken voordat ik ging pakken voor het weekend. Mijn kantoor... ik werk thuis. En rond halftien ging ik douchen.’

Haar verhaal loopt van meet af aan stroef, alsof ze het met tegenzin herleeft. Ze maakt haar zinnen niet af, haar handen liggen stil, haar stem is beleefd, weinig betrokken, monotoon en ze geeft meer details dan de situatie vereist. Misschien denkt ze het daarmee geloofwaardiger te maken.

Ze vertelt dat ze net uit de douche kwam en bezig was zich aan te kleden in haar slaapkamer, één been in een spijkerbroek, dus even uit haar evenwicht. Ze hoort het tuinhek opengaan en ziet door de vitrage hoe drie mannen snel en doelgericht door de kleine voortuin lopen. Voordat ze buiten haar blikveld en bij de deur zijn, registreert ze dat ze bivakmutsen dragen. Dat ze stompe voorwerpen in hun hand hebben.

Ze woont in de stad. Alleen. Ze heeft al vaak nagedacht over de mogelijkheid dat ze slachtoffer van een misdaad zou worden, tot en met noodmaatregelen voor het geval het zover zou komen. Daarom steekt ze het andere been in de broekspijp en trekt die heel snel over haar heupen. Ze is nu half aangekleed, alleen een bh, een onderbroek en de spijkerbroek, maar het belangrijkste is dat ze bij de noodknop van het alarm komt, en klaarstaat, maar hem nog niet indrukt, want er zijn het veiligheidshek, de dievenklauwen en de aarzelings om te snel alarm te slaan.

Ze loopt op blote voeten over het kleed naar de alarmknop aan de muur van haar slaapkamer en houdt haar vinger bij de knop. Haar hart klopt in haar keel, maar op dat moment is ze nog beheerst. Ze hoort het geluid van metaal dat weerspanning buigt en breekt. De veiligheidsdeur is niet veilig meer. Ze drukt het alarm in. Het loeit boven in het plafond en het geluid brengt paniek mee.

Alsof ze wordt meegeslept door haar eigen verhaal, beginnen haar ogen en handen mee te praten. Haar stem gaat omhoog en krijgt een soort muzikaliteit.

Emma le Roux rent de korte gang door naar de keuken. Ze is zich er vluchtig van bewust dat inbrekers en dieven nooit deze tactiek gebruiken. Dat wakkert haar angst aan. In haar haast smakt ze met een doffe klap tegen de houten achterdeur. Haar handen beven als ze de twee grendels terugschuift en de sleutel omdraait. Op het moment dat ze de deur openrukt, hoort ze het splinteren in de hal, brekend glas. Ze weet dat de voordeur open is. Nu zijn ze binnen.

Ze doet een stap naar buiten maar blijft dan staan. Loopt weer de keuken in om bij de gootsteen een theedoek te pakken. Ze wil zichzelf ermee bedekken, minder bloot zijn. Achteraf zal ze zichzelf de zinloosheid ervan verwijten, maar op dat ogenblik is er het instinct. Ze aarzelt nog een fractie van een seconde – moet ze een wapen grijpen, een groot keukenmes? Maar ze onderdrukt die neiging.

Nu rent ze naar buiten, het felle zonlicht in, met de theedoek tegen haar borst gedrukt. De betegelde achtertuin is klein.

Ze ziet de hoge betonnen muur die haar moet beschermen, de wereld buiten moet houden. En die haar nu binnenhoudt. Ze schreeuwt voor het eerst. ‘Help!’ Een noodkreet naar burens die ze niet kent, want dit is het grootstedse Kaapstad waar je afstand houdt, elke avond je ophaalbrug optrekt en je met je eigen zaken bemoeit. Ze hoort hen in het huis achter zich. Een van hen schreeuwt iets. Ze ziet de zwarte vuilnisbak naast de betonnen muur staan – een trap naar ontsnapping.

‘Help!’ Haar kreet tussen het snerpande ritme van het alarm.

Emma zegt dat ze niet weet hoe ze over de muur is gekomen. Maar het is gelukt, in een paar door adrenaline gedreven bewegingen. De theedoek is onderweg achtergebleven, zodat ze onbedekt in de tuin van haar burens is geland. Haar linkerknie is ergens langs geschuurd. Ze voelt het niet en zal pas later de scheur in haar broek ontdekken.

‘Help!’ Haar stem hoog en wanhopig. Met haar armen voor haar borst om haar naaktheid te bedekken, rent ze naar de achterdeur van de burens. ‘Help!’

Achter zich hoort ze de vuilnisbak omvallen en ze weet dat ze vlakbij zijn. Voor haar gaat de achterdeur van de burens open en er komt een grijscharige man in een rode kamerjas met witte noppen naar buiten. Hij heeft een geweer in zijn handen. Boven zijn ogen zilverkleurige wenkbrauwen, zo dik en lang dat ze vleugeltjes op zijn voorhoofd vormen.

‘Help,’ zegt ze en nu klinkt er opluchting in haar stem.

De ogen van de buurman blijven even op haar gericht, de volwassen vrouw in het lichaam van een jongetje. Dan trekt hij zijn wenkbrauwen op en zijn blik gaat naar de muur achter haar. Hij zet het geweer tegen zijn schouder en richt op de muur. Ze is bijna bij hem en kijkt om. Er verschijnt even een bivakmutshoofd boven het beton.

De buurman vuurt een schot af. Het dondert en eechoot van de vele muren terug en de kogel slaat met een scherpe klap tegen haar huis. Haar oren tuiten. Ze staat bevend naast de buurman. Hij kijkt niet naar haar en haalt de grendel over. Er springt een patroonhuls op het cement van het trapje bij de achterdeur.

De buurman kijkt naar de muur. ‘*Bastards*,’ zegt hij terwijl hij door het vizier kijkt. Hij beweegt de loop van het geweer horizontaal heen en weer, om de hele linie te dekken.

De overvallers zijn verdwenen. Haar gehoor begint terug te komen; als het suizen afneemt, hoort ze weer het snerpende alarm. Dan laat hij langzaam zijn geweer zakken en vraagt haar met een stem vol medelijden en met een Oost-Europees accent: ‘Gaat het, liefde?’

Op dat moment begint ze te huilen.

2

De buurman met het geweer heet Jerzy Pajak. Hij neemt haar mee naar binnen en vraagt zijn vrouw Aleksa de politie te bellen; daarna kloeken ze samen om haar heen met hun Poolse accent. Ze geven haar zoete thee en een dunne deken om haar schaamte mee te bedekken. Later lopen ze samen met haar en de twee politieagenten naar haar huis.

Het stalen veiligheidshek staat scheef. De houten voordeur is onherstelbaar beschadigd. De gekleurde politieman is de hoogste in rang van de twee, te zien aan de strepen op de schouders van zijn keurige uniform. Ze denkt dat hij brigadier is, maar omdat ze het niet zeker weet, noemt ze hen allebei ‘meneer’. Hij vraagt haar om te kijken of er iets weg is uit het huis. Ze zegt dat ze meteen iets gaat aantrekken, want ze loopt nog met de kleurige deken om zich heen gedrapeerd in de stijgende hitte van de stad. In haar slaapkamer blijft ze even op het witte dekbed van het tweepersoonsbed zitten dat ze meer dan een uur geleden heeft opgemaakt. Ze denkt niet dat het inbrekers waren. Ze heeft genoeg tijd gehad om conclusies te trekken, om vermoedens te ontwikkelen.

Ze kleedt zich aan, een groen T-shirt en sportschoenen, maakt een ronde door het huis om de brigadier tevreden te stellen en rapporteert dat er niets gestolen is. Terwijl ze zich in een kring in de kamer opstellen, de Pajaks op de bank, zij en de politiemannen op stoelen, onder-vraagt hij haar zorgzaam en vriendelijk, in ambtelijk, zuiver Afrikaans.

Weet ze of iemand onlangs haar huis in de gaten heeft gehouden?

‘Nee.’

‘Geen verdachte auto of ander voertuig in de omgeving opgemerkt?’

‘Nee.’

‘Geen mensen die hier op straat rondhingen of zich verdacht gedroegen?’

‘Nee.’

‘U was in de slaapkamer toen ze binnenkwamen?’

Ze knikt. 'Ik was bezig me aan te kleden toen ik het hek hoorde. Het maakt een bepaald geluid. Toen zag ik ze naar de voordeur rennen. Nee, niet rennen. Snel lopen. En toen ik de bivakmutsen zag...'

'Ik neem aan dat u geen gelaatstrekken kon zien.'

'Nee.'

De Pajaks verstaan geen woord van het gesprek, maar hun hoofden gaan tijdens de ondervraging van de ene kant naar de andere, als toeschouwers bij een tenniswedstrijd.

'Huidskleur?'

'Nee...'

'U klinkt onzeker.'

Ze denkt dat ze zwart waren, maar ze wil de andere politieman niet voor het hoofd stoten. 'Ik kan het niet met zekerheid zeggen. Het ging heel snel.'

'Dat begrijp ik, juffrouw Le Roux. En u was heel erg geschrokken. Maar alle beetjes helpen.'

'Het kan zijn dat... de ene zwart was.'

'En de andere twee?'

'Dat weet ik niet...'

'Hebt u onlangs werkzaamheden in of om het huis laten verrichten?'

'Nee.'

'Zijn er voorwerpen in huis die waardevol zijn?'

'Alleen de gewone dingen. Wat juwelen. Een laptop. De tv...'

'Een laptop?'

'Ja.'

'En die is niet gestolen?'

'Nee.'

'Het spijt me, juffrouw Le Roux, maar dat is ongebruikelijk. Als ik zo hoor wat er is voorgevallen, is dit niet de modus operandi van een gewone inbreker. De opengebroken deur en de achtervolging tot in de achtertuin...'

'Ja?'

'Het klinkt of ze het op u persoonlijk gemunt hadden.'

Ze knikt.

'Men moet altijd eerst motieven zoeken, begrijpt u?'

'Ik begrijp het.'

'En die zijn vaak persoonlijk van aard. In de meeste gevallen.'

'O?'

‘Neem me niet kwalijk, maar is er misschien onlangs een relatie verkeerd afgelopen?’

‘Nee,’ zegt ze met een glimlach om haar opluchting te maskeren. ‘Nee... niet zó verkeerd, hoop ik.’

‘Dat weet men nooit, juffrouw. Was er een man in het recente verleden?’

‘Ik kan u verzekeren, meneer, het is meer dan een jaar geleden dat ik een serieuze relatie had en hij was een Brit en is terug naar Engeland.’

‘Het afscheid was vriendschappelijk?’

‘Helemaal.’

‘En is er sindsdien niemand geweest die misschien ongelukkig kan zijn over een verbroken relatie?’

‘Nee, echt niet.’

‘Wat voor werk doet u, juffrouw Le Roux?’

‘Ik ben *brand consultant*.’

Ze ziet onbegrip en probeert het te verduidelijken. ‘Ik help bedrijven om hun *brand*, het handelsmerk van hun producten te positioneren. Of te herpositioneren.’

‘Voor welk bedrijf werkt u?’

‘Ik werk zelfstandig. Mijn cliënten zijn bedrijven.’

‘Dus u hebt geen werknemers?’

‘Nee.’

‘En u werkt met grote bedrijven?’

‘Meestal. Soms iets kleinere...’

‘Is er de afgelopen tijd op uw werk niets gebeurd waar mensen kwaad om kunnen zijn?’

‘Nee. Het is niet... ik werk met de producten, of met het imago van het handelsmerk van bedrijven. Daar kan niemand kwaad om worden.’

‘Een incident? Met uw auto? Met iemand die diensten aan u geleverd heeft? Een tuinman, huishoudelijke hulp?’

‘Nee.’

‘Er schiet u niet iets te binnen? Iets wat aanleiding had kunnen geven?’

Dat was een vraag waar ze nog geen antwoord op wilde geven.

‘Toen zei ik “nee”, maar ik denk niet dat het de waarheid was,’ zegt Emma tegen me. De staande lamp naast haar werpt een zacht, vriendelijk licht over haar eufemisme.

Ik reageer niet.

‘Ik... ik wilde niet... ik wist niet zeker of er een verband was. Nee, ik wilde niet dat er een verband was. In elk geval was het iets wat duizend kilometer van de Kaap is gebeurd en het kan Jacobus zijn geweest, of niet, en ik wilde de politie niet opzadelen met iets wat misschien alleen verbeelding van me is.’ Ze houdt plotseling op met praten en kijkt me met een traag lachje aan, alsof ze genoeg heeft van zichzelf. ‘Ik ben nu echt niet meer te volgen, hè?’

‘Neem uw tijd.’

‘Het is alleen... het slaat ook nergens op. Weet u, mijn broer...’ Ze zwijgt weer en haalt even diep adem. Ze kijkt naar haar handen en dan langzaam op naar mij. Er blinkt emotie in haar ogen, haar handen maken kleine, hulpeloze bewegingen. ‘Meneer Lemmer, hij is overleden...’

Het is de som van haar lichaamstaal, haar woordkeus en de andere versnelling waarin ze plotseling overgaat die het alarm in mijn hoofd laat afgaan. Alsof ze deze zin, dit antwoord geoefend heeft. Er is de kleine flikkering van manipulatie, alsof ze mijn aandacht wil afleiden van de feiten die op tafel liggen. Waardoor ik me op dat moment afvraag: waar is dit voor nodig?

Emma le Roux zal niet de eerste klant zijn die met een fronsje van absolute eerlijkheid op haar voorhoofd keihard liegt over een bedreiging, of die met mistige ogen dingen verzint of aandikt om de egostrelende aanwezigheid van De Lijfwacht te rechtvaardigen. Mensen liegen. Om talloze redenen. Soms alleen omdat het kan. Het is een van de verschijnselen die Lemmers Eerste Wet bevestigen: Raak niet betrokken. Het is een van de bronnen van Lemmers Tweede Wet: Vertrouw niemand.